

Lol hebben in leren

En toen opeens was Getwalk 2016 een spraakmakend evenement geworden, nog voordat de eerste flitsende pitch had plaatsgevonden... Het als innovatief kennisevenement gepresenteerde reclamefeestje van softwareleveranciers kon niet bij iedereen op applaus rekenen.

Wie het volhield om dertig verkooppresentaties van ieder acht minuten te verdragen, mocht 5 PE-punten mee naar huis nemen. Althans, dat was de bedoeling maar de NBA besloot achteraf toch van deze beloning af te zien.

Wij, maar ook anderen, vonden dat het commerciële karakter van dit evenement te dominant was om de bezoekers PE-punten toe te kennen. Met als onderliggend probleem dat organisator Docco als door de NBA geaccrediteerde instelling naar eigen inzicht PE-punten uit kan delen voor door henzelf bedachte evenementen. De NBA toetst immers de instellingen, maar niet de inhoud van de aangeboden programma's.

Met meer dan 225 geaccrediteerde instellingen is er een wildgroei ontstaan waardoor het wachten was tot dit soort commerciële uitglidders zouden plaatsvinden.

Dat de NBA er nu voor kiest om te gaan werken met een 'piepsysteem', waardoor leden aan de bel moeten trekken als zij een misstand vermoeden, is daarom wel wat mager. De kwaliteit van onze beroepseducatie kan niet afhankelijk zijn van klokkenluiders en verklikkers.

Permanente educatie behoort tot de kroonjuwelen van onze beroepsgroep. Daar moet je dus zuinig op zijn. Accountants moeten weten dat de clubs bij wie zij hun aanvullende beroepsvorming ontvangen, deugen. Daarvoor is accreditatie zinvol. Maar ook de buitenwereld moet zekerheid hebben dat er niet met wassen neuzen kostbare PE-punten bij elkaar kunnen worden gescharreld.

Daarom is toetsing van de inhoud van lesprogramma's én kennistoetsen van individuele accountants – tenminste steekproefsgewijs – essentieel. Idealiter zou iedere accountant regelmatig een APK moeten afleggen, zodat klanten en andere stakeholders zeker weten dat de vaktechnische beroepsbeheersing op orde is.

Met kennistoetsen zou je zelfs helemaal af kunnen van de accreditatie van instellingen en onderwijs-programma's. Je legt de eindverantwoordelijkheid dan bij de individuele accountant, die zelf kan bepalen hoe zij of hij zich beroepsmatig blijft bekwamen – aan de rand van een zwembad op de Antillen, bij een universiteit, door het volgen van interne opleidingen of gewoon door zelfstudie. Zo lang het maar helder is aan welke (vaktechnische) vereisten en vaardigheden moet worden voldaan.

Waarbij het natuurlijk wel van belang is dat ook wordt gekeken naar de professionele context waarin iemand functioneert – aan iemand in de openbare controlepraktijk mogen andere eisen worden gesteld dan aan een accountant in business. Onderwijsaccreditatie is dan vooral een nuttig hulpmiddel om de weg te vinden naar een gedegen voorbereiding op PE-examens.

Het bijhouden van vaktechnische kennis die aansluit op iemands beroepsprofiel valt in de categorie: 'niet onderhandelbaar'. Het is dan ook volkomen terecht dat de NBA daarvoor een tuchtrechtelijke stok achter de deur gereed houdt. Daarnaast moet worden gestimuleerd dat accountants zich scholen in andere competenties, met name op terreinen die in de reguliere beroepsopleiding minder aandacht krijgen. Communicatieve vaardigheden bijvoorbeeld of andere vormen van persoonlijke ontwikkeling.

Het is per definitie moeilijker om in die vrije PE-ruimte harde richtlijnen te formuleren. Ook hier kan ieders individuele verantwoordelijkheid leidend zijn. Je moet er een goed verhaal bij hebben. En het onderwijs moet aantoonbaar over voldoende (academisch) niveau beschikken, enige substantie hebben en worden gegeven door deskundige docenten. Dat een gelikte demonstratie van een softwareprogramma in acht minuten niet binnen die categorie valt, is wat ons betreft iets wat je niet zou moeten hoeven uitleggen.

Hou het eenvoudig. Kies voor maatwerk. En leg het zwaartepunt bij ieders individuele verantwoorde-lijkheid om voortdurend te werken aan professionele vorming. Dat is wat ons betreft de inzet om permanente educatie beter in te zetten. Om vrijblijvendheid te voorkomen, zou je met toetsen kunnen controleren of iemand ook echt het benodigde onderwijs heeft gevolgd om professioneel op peil te blijven. Met normen die aansluiten op het beroepsprofiel van een accountant.

Voor alles vraagt het om de juiste persoonlijke attitude van iedere accountant en een positieve onderwijscultuur binnen onze organisaties. Accountants zouden leergierige en nieuwsgierige professionals moeten zijn. Die niet alleen hun vaktechnische bagage op orde willen houden, maar zich ook persoonlijk en professioneel voortdurend willen

ontwikkelen. En die van hun collega's en werkgevers ook echt de ruimte krijgen voor een persoonlijk leertraject. Dat zorgt uiteindelijk voor hét onderscheidende vermogen waar wij allen naar hunkeren.

Lol hebben in leren, is iets wat geen enkele beroeps- of accountantsorganisatie kan afdwingen. We kunnen het wel stimuleren door de goede voorwaarden te creëren.

Deel dit artikel

Marco Moling en Guus Ham zijn respectievelijk voorzitter en directeur van de Nederlandse vereniging van accountants en accountantskantoren (Novak), de belangenvereniging voor mkb-accountants.

GERELATEERD

NIEUWS | 16 maart 2021

NBA stopt met webinars over nieuwe PE-regeling

Ruim vijfduizend NBA-leden hebben sinds september 2020 deelgenomen aan de serie webinars van de beroepsorganisatie over de nieuwe PE-regeling. De reeks is nu afgerond... →

Marcel Pheijffer

DISCUSSIE | Column | 26 februari 2021

Ergernis inzake inhoud geven aan PE-verplichtingen NBA

De invulling door de NBA van het PE-onderwerp 'continuïteit' geeft voor accountants in business te denken, vindt Marcel Pheijffer. →

PERMANENTE EDUCATIE | 11 januari 2021

Opleiden zonder punten is nog even wennen

De eeuwige strijd in opleidingenland tussen verplichting en verantwoordelijkheid kantelt in de accountancy. PE-punten vervallen, accountants moeten eigen leerroutes... →

NIEUWS | 13 november 2020

NBA: PE-inhaalverplichting over 2020 loopt tot medio 2021

NBA-leden voor wie over 2020 nog de oude PE-systematiek geldt, krijgen tot en met 30 juni 2021 de gelegenheid om te voldoen aan de PE-verplichting 2020. Dat heeft... →

MAGAZINE | 06 november 2020

Het nieuwe PE-model: meer keuze, meer verantwoordelijkheid

Belangrijk fundament onder de kwaliteit van het accountantsberoep is het systeem van permanente educatie. Begin 2019 is gekozen voor een nieuw systeem, dat vanaf... →
